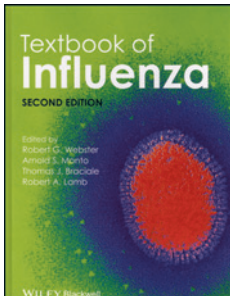

Glimrende og oppdatert referanseverk om influensa

Robert G. Webster, Arnold S. Monto, Thomas J. Braciale et al, red.
Textbook of influenza
 2. utg. 502 s, tab, ill. Chichester: Wiley-Blackwell, 2013. Pris GBP 145
 ISBN 978-0-470-67048-4

Det er andre utgave av et oppslagsverk om influensa hvor forfatterne tar mål av seg til å dekke alle aspekter ved dette fascinerende viruset. Boken bærer nok preg av at forfatterne i hovedsak er knyttet til laboratorier eller er epidemiologer, for omtale av klinisk arbeid og smittevern gis langt mindre plass enn for eksempel patogenese og virusets oppbygning og replikasjon. Likevel, av mange fagbøker om influensa er dette trolig det nærmeste man kommer et komplett referanseverk.

Søk på Amazon.com etter «Textbook influenza» gir 106 treff, men de øvrige 105 omtaler helst enkeltaspekter (virologi, epidemiologi) eller er generelle lærebøker i infeksjonssykdommer. Det finnes i dag heller ingen bok av denne typen som er mer oppdatert. For eksempel omtales i et appendikskapittel utbruddet i Kina med influensa H7N9 som fant sted bare fire måneder før bokutgivelsen i august 2013.

I de øvrige sju hovedkapitlene tar forfatterne for seg globale perspektiver og pandemienes historie, virusets struktur og replikasjon, økologi og evolusjon, epidemiologi og overvåkning, immunologi, vaksiner og vaksineutvikling og kliniske aspekter og antivirale midler. Totalt 29 underkapitler er oppdelt i tallrike mindre avsnitt med korte, informative overskrifter som gjør at man lett beholder oversikten.

De mange illustrasjonene og tabellene er gode og supplerer tekstene godt. Referansene er ikke gitt overdreven plass, men stikkordregisteret er omfangsrikt. Boken er i det hele tatt en fryd å lese og har en solid innbinding og delikat layout.

For denne anmelder ble lesingen riktignok litt rykkvis og delt, for målgruppene er nok i hovedsak epidemiologer, virologer, molekylærbiologer og utviklere av vaksiner og antiviralia. Hele 13 sider om virusets protonkanaler og 19 sider om NS1-proteinet er svært tungt stoff for andre enn kolleger som arbeider med influensa på et høyere nivå. Men spennende, ja rett ut sagt underholdende, er beskrivelsene av tidligere pandemier. Leseren finner også et svært velskrevet, om enn relativt kortfattet, kapittel om patogenese, klinisk arbeid og behandling. Det er mye interessant lesing også for pediatere, infeksjonsmedisinere, lungeleger og generelt interesserte indremedisinere.

Som et referanseverk bør boken finnes ved alle landets infeksjonsavdelinger og mikrobiologiske laboratorier.

Jon Birger Haug

Smittvernoverlege, Seksjon for smittevern, Sykehuset Østfold

Variabelt om vanlige tilstander i akuttkirurgi

Laura J. Moore, Krista L. Turner, S. Rob Todd, red.

Common problems in acute care surgery
 527 s, tab, ill. Heidelberg: Springer, 2013.
 Pris EUR 140
 ISBN 978-1-4614-6122-7

Akuttkirurgiske tilstander representerer totalt sett en av verdens største sykdomsbyrder og er forholdsmessig nedprioritert i global sammenheng (1). En strukturendring i behovet for å dekke traumer og akuttkirurgiske tilstander har skapt spesialiteten «Acute care surgery» i USA, og denne boken springer ut fra denne fagdisiplinen. Målgruppen er kirurger i utdanning, men også praktiserende kirurger, og boken er ment å fungere som en faglig, evidensbasert lærebok for de vanligste akuttkirurgiske tilstander. De amerikanske bidragene dominerer – med enkelte unntak fra Australia og Slovenia.

For de som kjenner Springers bokserier, fremstår denne som typisk: fast innbundet, trykket på matt papir og i solid kvalitet. De tre delene har til sammen 42 kapitler. Et knippe kapitler innleder med aktuelle problemområder som resuscitering, sikring av luftveier og håndtering av organsvikt og intensivbehandling – temaer som i Norge gjerne håndteres av andre spesialiteter, men som er nødvendige og viktige å ha innsikt i. De vanligste generellkirurgiske akutte tilstandene er håndtert i hoveddelen, den andre delen. Flere kapitler har fine fargefigurer, konsis tekst og er oppdatert i referanser. Andre kapitler har svært dårlig figurkvalitet, gjengitt som kopierte svart-hvitt-tegninger, eller flyttdiagrammer som knapt er leselige grunnet mikroskrift. Her kunne redaktørene gjort en bedre jobb med å standardisere krav til utforming. Siste del omhandler enkelte «myke» temaer, som palliasjon, samtale med døende pasienter, etikk og jus. Noen av disse bærer preg av å være skrevet for et amerikansk publikum, mens andre er allmenntilgjengelige og generelt gyldige.

Totalt sett er boken nyttig og lett å lese. En evidensbasert tilnærming finnes dog ikke, da det i all hovedsak er forfatterens synspunkter som trekkes frem, og verken studier eller seleksjon av disse er trukket frem i noen av kapitlene. Om innholdet totalt kan forsvare en drøy tusenlapp som investering, er jeg usikker på. Spesielt når oppdatert litteratur på området finnes gratis tilgjengelig på nettet og er fritt nedlastbart (2).

Kjetil Søreide

Konstituert overlege, Gastrokirurgisk avdeling
 Stavanger universitetssjukehus

Litteratur

1. Stewart B, Khanduri P, McCord C et al. Global disease burden of conditions requiring emergency surgery. *Br J Surg* 2014; 101: e9–22.
2. The BJS emergency surgery issue. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/bjs.2014.101.issue-1/issueetoc>